

přikryvadla červená zlatá, tři péra, prostřední zlaté, ostatní červené. (Obraz H., XI. tab.)

ze *Strunkovic* růže, I, 1.

ze *Strýčkovice* Jan Sele (1455—1483) měl štít zhora polovičný a za klénot rohy. (Arch. Soběslavský.)

ze *Studence* Adam Černotický (1578), pečetil znamením podlouhlým k pravému hornímu koutu obráceným, na jehož horním konci jest křížek; klénot dvě křídla. (Arch. min. vnitř.)

ze *Studené* Janek Kozlovec (1429) pečetil kozlem.

ze *Studeného* Jan (1450) měl štít shora polovičný. (Arch. Třebon.)

ze *Studeněvsi* Otík (1413) měl štít pošikem a pokosem na čtvero rozdělený. (Arch. kapit.)

Studeněveští z Studeněvsi měli na štítě červeném čtyři černé štítky (Erbovník v Dírném.) Na pečeti Jindřicha Otíka St. (1584, Arch. DZ.) jsou na štítě jako 4 koflíky bez noh, klenotem je oděnc držíci v pravici meč k ráně napřažený.

ze *Stupic* Heřman (1393, 1394) měl na štítě loveckou trubku i se šňurou. Tak i 1443 Hanuš. (Arch. Drážďanský.) Tento měl v l. 1447—1455 za klénot kohouta. (Arch. křižovnic. kapit. a býv. dvorský.)

ze *Stvolna* tři noh, I, 59.

ze *Sudoměře* v. z Machovic.

o *Hostovských z Sudoměře* poznamenal si Kolář (z listův Pardubských v arch. dvorském), že mají týž erb jako Kunašové z Machovic. Snad se mýlil, neb v Jak. sb. popsán je štít červený a na něm dvě zlaté roury, každá s uchem ven obráceným, přikryvadla týchž barev a za klénot jen jedno dotčené znamení.

ze *Sudoměřic* Jitka měla na červeném štítě dvě kypřice jako bývají na běhounech žernovův, bílé, přikryvadla týchž barev a za klénot jen jeden takový kus. (Vývod Cílovský v. ze Svojšic.) V Dírenském erbovníku je týž erb, ale znamení podobají se znamením Hostovských.

ze *Sudslavě* viz z Brandýsa.

ze *Suchdola* Petr (1372) z krajiny Dobříšské má klobouk převrácený dolů, z něhož kyta vyniká. (Arch. velk. převorství.)

ze *Suchdola* Hynek Liška jinak z Újezda (1411) z krajiny Třebonské, měl na štítě i za klénot krkavce držíciho prsten v nose. Tak i Petr odtudž. (1411, 1412, Arch. kníž. Krumlov. a Třebonský.)

z *Suché* Janák (1432) sed. na Štěpánově měl štít s pruhem na příč a za klénot rohy. (Arch. Třebonský.) Tak i 1472—1474 Jan Rzoun. (Arch. města Krumlova a Hradecký.)

Robmháповé z Suché prvotně, jak se vidí, rodina v Budějovicích osedlá, jež měla příjmení Rabenhaupt a statek Suchou v blízkosti, měli ještě l. 1519 svůj prostý erb, totiž štít se šikmým pruhem, na němž byly tři krkavčí hlavy a za klénot celého krkavce. Tak Vácslav. (Arch. min. vnitř.) Když byl Ferdinand R. z S. (1644) do stavu panského povýšen,

dán mu erb: Štít polovičný, v pravo trojdílný, zdola červený, bílý, černý, v levém poli modrém zlatý pruh pošikem od bílého pruhu k hornímu levému koutu se táhnoucí, na němž jsou čtyři krkavčí hlavy s červenými jazyky, uprostřed pak modrý šítek, na němž je černý korunovaný orel, přikryvadla zlatá modrá a červená bílá, dvě korunované helmice, na pravé pět pštrosích per (červ. bílé, černé, modré, zlaté), na levé krkavec své přirozené barvy s červ. jazykem. (Reg. král.) Po jich vymření dán tento erb s jistými proměnami Obyteckým. (Obraz erbu H. IV, tab.)

ze Suchotlesk Jan (1415) měl snad na pečeti kohouta. (St. list.)

ze Sukorad Jan Lapačka (1453) měl dvě sekerky křížem přeložené. (Arch. kníž. Kroměřížský.) Na pečeti Jiříkové (1484) je jako sekera kladná (Arch. Boleslav.), možná však, že jest znamení rozmazáno a stlačeno a že snad byly dvě sekerky podlé sebe.

Kaplířové ze Sulevic měli prvotně křídlo s šachovnicí, jak je viděti 1391 na pečeti Kunatově v arch. Drážďanském. Tak i 1424 Kunat a Petr, 1436 i 1424 Kerunk, 1441 Vaněk a j. v. a Vimperští tuším do vymření. Barvy byly takové, že štít byl modrý a šachovnice zlatá a červená. (Ruk. Vídeňský.) Avšak již v 15. století spojen s ním u některých erb vladyk ze Skalky aneb snad ti ze Skalky přibrali si erb Kaplířovský a psali se pak ze Sulevic. Nový tento erb byl takový: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli erb Skaleckých, totiž polovičný, v pravém zlatém půl černého orla, v levém červeném stříbrný pruh na příč, v 2. a 3. starý erb Sulevských, modrý a křídlo s červ. a zlatou šachovnicí. (Paprockého Zrc. 123, M. tab. 11.) Zlatá barva na křídle změněná (tuším u některých) ve stříbrnou, pak ovšem byla přikryvadla černá zlatá a červená stříbrná a klénotem křídlo s červenou a bílou šachovnicí. (Obraz v paláci Píseckém a v Jak. sb.) Když byl Kašpar Zdeněk K. ze S. (1676, 5. února) do stavu Říšských hrabat povýšen, dostal tento erb: Štít na čtvero rozdělený v 1. a 4. poli erb Skalecký, jenž vykládán na erb Rakouského domu a polovici Říšského orla pod zlatou korunou, v 2. a 3. poli modrém křídlo s červenou a bílou šachovnicí, přikryvadla černá žlutá a bílá červená, tři korunované helmy, na prostředním černý orel Říšský se štítkem Rakouského domu na prsou, na obou ostatních dotčené křídlo. (Reg. Říšská ve Vid. archivu dvorském.) Obrazy erbův H. II, 112 a VIII. tab. náhrobku H. VII. 286.

Slepotičí ze Sulic měli na zlatém štítě oděnce pravíci držícího meč spuštěný do loďky, v níž stojí, přikryvadla modrá zlatá, a klénotem týž oděnc v loďce. (Paprocký o st. ryt. 339, erbovník Salmovský v knih. Pražské, ale tu jest loďka bílé barvy a tuším i oděnc. V Jak. sbírce také tak, ale loďka jest hnědá, rukověť meče zlatá, tak i obruba kusův odění.) Souhlasí s pečeti Heřmana z Sulic (1517) v arch. Roudnickém. M. tab. 120 má štít modrý.

z Sulislavě poloutrojříčí I, 7.

z *Sulislavě* Vaříč (1443) měl na štítě čtvernohé zvíře podobné volu. (Arch. Třebonský.)

z *Sulislavic* Míčan (1461) měl na štítě kolo. (Arch. Třebonský.)

de Sulwicz Vítek měl na pečeti helm a po stranách po křídle. (Pečetidlo s nápisem † s. witconis. de svlwicz.)

Karlové ze Svarova měli na štítě volskou hlavu v průčelí a klénot křídlo. Tak na pečetěch Karlově (1456) a Václavově (1464, 1465). Barvy se rozličně vypisují, Kolář vypsal z ruk. 8330 (ve Vídni, dvorské knihovny?) bílou hlavu na červeném. Ve vývodu Srbském (opis v Jindř. Hradci) má Anna Vratislavova ze Svarova černou na modrém (tak i M. tab. 119) a Lidmila Říčanská ze Svarova černou na bílém. V Jak. sbírce je jednou hlava popelové barvy na modrém, přikryvadla modrá bílá, a modrá složená křídla. Na tabuli (vývodu Vratislavův) Orlické je černá hlava na žlutém, tak i jednou v Jak. sb. totiž černá na zlatém, přikryvadla týchž barev dvě křídla složená, přední černé, zadní zlaté. V majestátech vypisuje se vždy žlutý štít. Když byl Kryštof K. ze S. povýšen (1653 20. června) do stavu panského, polepšen mu erb takto: štít křížem rozdělený, 1. 4. pole žluté a v něm černá telecí hlava tak, že pod ohrnutým pyskem lze viděti bílé zuby, 2. 3. pole černé a v něm žlutý lev s dvěma ocasy, avšak bez koruny, k pravé straně obrácen stojí, přikryvadla černá žlutá, dva helmy, na pravém dvě složená křídla (dolož přední černé, zadní žluté), na levém půl zlatého lva vyskakujícího pod korunou. (Reg. král.) S tím se srovnává i Jak. sb. Když pak potom (1654, 18. března) Kryštof Rudolf K. ze S. v stav panský vyzdvižen, dostal erb ještě více polepšený, než předešlý*) totiž: Štít křížem rozdělený, 1. 4. pole červené a v něm černá orlice pod zlatou korunou s červ. vyplazeným jazykem rozkřídlená, nahoře k levé, dole k pravé obrácená, v 2. 3. poli modrém rozbitý stán vojenský bílé barvy, před jehož dveřmi 2 pochodně bílé voskové, hořící, křížem přeložené se vidí, znamená, že předkové jeho králům opatrovníci stánu v poli bývali; uprostřed štítu štítek žlutý s černou telecí hlavou; přikryvadla bílá červená a modrá, červená se zlatými strejšky, dva helmy, z koruny pravého vynikají dvě perutí orličí složené, zpodní červené, vrchní modré ze zl. strejšky, z levé koruny vyniká bílý lev pod zl. korunou s dvojitým ocasem a vyplazeným červeným jazykem až po kyčle, drže v pravé noze zl. klíč na znamení úřadu „tyrhyterského“. (Reg. král.) Tak i v Jak. sb. Obraz erbu H. IX. tab.

Ze Svatého pole (?) modrá širočina v bílém. Tak Balbin ve své Aula Caroli o rodině Ssmapolczky. (Obraz H. XIII. tab.)

ze *Svatoňovic* Albert (1386) jinak z Visemburka z rodu pp. z Ryzm- burka měl za klénot třmen s kytou. (Arch. stát. Vratislavský.)

ze *Svébohův* kohouta I, 34.

ze *Svéborovic* Mikuláš Žák (1458) měl na štítě třmen. (Arch. mus.)

*) Oba Kryštofové byli strýci.

ze *Světic* Václav Štraus obdržel (1455, 23. března) od krále Bedřicha erb: štít černý a na něm pštros žluté barvy držící v nose dýku téže barvy žluté a za klénot hlavu a krk téhož ptáka. (Chmel, Reg. 334.) Téhož erbu byl 1492 Jan Knežlík ze Sv. (Arch. Kutnohorský.) Potomci psali se *Zámotstskými ze Světic*. Na hradě Žlebském jest nádoba ozdobená erbem, letem 1609 a písmenami P. Z. Z. S. (Pauel.) Na erbu jest štít žlutý, pštros modrý maje nos a nohy černé a v nose držíc mečík modrý za ostří. Klénotem je též znamení. Přikryvadla a točenice jsou žlutá černá.

ze *Světlíka* kohouta I, 34.

ze *Světlíka* Zdeněk (1389) měl dva oštěpy s praporečky a dole s držadly (jako je u kos) křížem přeložené. (Arch. Drkolenský.)

ze *Světví* kohouta I, 34.

ze *Světví* (?) klénot půl oděnce s mečem dobytým, držíc nad hlavou. Tak 1356—1361 Ludvík v. Zwetlarn. Viz I, 33.

ze *Svin* růže I, 1.

Litovští ze Svinař měli na modrém štítě bílou volskou hlavu s krkem, přikryvadla týchž barev a za klénot též znamení. (Jak. sb.) V Slavětínském kostele je též znamení, červené na žlutém, snad jiné rodiny. Týmž znaméním pečtili 1382—1384 Zachař, 1401, 1402 Bořivoj ze Svinař, 1440—1448 Jan, 1446 Bořivoj, 1456 Bušek ze Sv. a z Litovic, 1498—1515 Václav, 1500 Bohuslav. (Obraz H. XIII. tab.)

ze *Svinavy* Jan (1425) měl na štítě a za klénot kosočtverec, jehož kraje byly do vnitřku prohnuty. (Arch. mus.)

ze *Svinčan* Milota 1391 (vlastně z Úsova) měl na štítě býka kráčejícího s hlavou k pozorovateli obrácenou. (Arch. Drážďanský.)

ze *Svinčan* Zdeněk a Mikuláš (1372) měli za klénot dva hroty střel hůlkou spojené a křížem přes kytu přeložené. (Arch. kníž. Kroměřížský.)

ze *Svinné* kol. pruhu I, 49.

ze *Svinné* vladyky nosili prvotně na štítě tři koule pošikem položené, jako 1398 Jan a Václav, avšak Bušek bratr Václavův měl prázdný štít, za klénot rohy a vedle nich po třech koulích. (Arch. min. vnitra.)

Prackové ze Svinné měli štít zhora polovičný, jako 1487—1502 Slajbor P. (Arch. kapit. a bibl. Praž.)

ze *Svinova* Jan (1395) měl čtverhranaté, ale potomek jeho Jindřich (1456) okrouhlé prkno za klénot. (Arch. Teplský a Bochovský.)

ze *Svojškova* lva v. z Chlumu.

Kapounové ze Svojškova měli štít polovičný, v pravo bílý, v levo černý (neb obráceně), přikryvadla týchž barev, roh jeden černý a druhý bílý, (Rukopis Vídeňský č. 8330), avšak ve vývodu v Starém Bydžově jest na místě bílé žlutá barva. Prostý takový štít měl 1457 Ctibor ze Svojškovic na Kačici. (Arch. kapit.) 1478 Jan K. (Arch. Kutnohorský) a 1506 Oldřich. (Arch. kníž. v Kroměříži.) Když byl Albrecht Vykart K. ze S. (1644 27. června) do panského stavu rodův starožitných se svými bratřími a jich strýcem povýšen, polepšen jest erb jeho takto: Štít červený avšak

u zpodu na příč oddělený žlutým polem, v němž jest černý běžící lev s rozdvojeným ocasem a červeným vyplazeným jazykem a zl. korunou a na levém boku téhož lva tři koule ohnivé (červené) s plameny vedlé sebe. Ostatní štít má uprostřed štítek, totiž prvotní štít v pravo bílý, v levo černý, na němž jest pohanská koruna (totiž se zuby) a okolo téhož štítku zelený vavřínový věnec; sice jsou v ostatním štítě čtyři lvi bílí s rozdvojenými ocasy a zlatými korunami, kteří štítek (a věnec) drží. Přikryvadla jsou černobílá a červenobílá. Tři helmy s korunami. Na pravém dvě černá křídla a na každém křídle tři hořící koule nad sebou, na prostředním rohy, v pravo bílý a v levo černý, na levém deset červených praporečkův, vše k levé obrácených. (Reg. král. Jak. sb. též erbovníky. Obraz M. tab. 10, H. VIII. tab.)

Cílové ze Svojšic měli na žlutém štítě modrý klobouk a za klénot modrou kouli, z níž šlehají plamínky, přikryvadla žlutá a modrá. (Tak je namalováno l. 1520 v rukopise Vídenském: „Tuto jsou štíty a erby pana Petra Cíle ze Svojšic a paní Uršily z Sebusína manželky jeho a t. d.“, o čemž psáno ve V. U. Sp. tř. fil. hist. jaz. 1914, III, 23. Na pečetí Jana Jindřicha Cíla (1614, Arch. DZ. IX, 3) je též erb. (Obraz H. IX. tab.)

ze Svojšic (v Kouřimsku) Pavel (1460, Arch. kapit.) měl zhora poivčný štít tuším z rodu Sekretářův z Kostelce.

Zmrlíkové ze Svojšína měli na červeném štítě tři bílé pruhy, tak že byl štít na příč v 7 pruhův rozdělený, přikryvadla červená bílá; za klénot měli složená křídla týmž způsobem zbarvená. (Kolář odkudsi a Jak. sb.) Tak mají i na pečetěch. 1323 Beneda, 1361 Beneda, 1406—1418 Petr, 1424—1430 Petr, 1429, 1430 Jan, 1436—1440 Václav a 1450 Petr. Tak i na náhrobcích v Bubovicích a v Starém Sedle. Viz Č. P. St. Č. 1923 a H. XI. tab.

ze Svrčovce poloutrojříčí I, 7.

ze Svrčovce jel. rohův I, 24.

ze Svržna poloupruhu I, 30.

ze Sytné Matěj (1379) měl za klénot prkno na způsob kosočverce. (Arch. gub.)

Šadrnicht (Schadmirnicht?) Hanuš (1408—1417) měl na štítě vrš oknem k pravému hornímu rohu postavenou. (Arch. Drážďanský.)

Šafgočové z Kynastu mají své jméno po Gočovi (řečenému Schaf, t. j. ovce, poněvadž měl na štítě znamení ovce, 1360), ale za ní stromek jedlový, což si později obrali za klénot. Neb v majestátu (1696, 23. září), jímž nabyli panského stavu starožitných rodin, popisuje se erb jich takto:

Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli bílém 4 pruhy svíslé červené barvy, 2. a 3. pole modré a v něm u zpodu zelená hůrka o třech pahrbcích, na nichž stojí zlatý noh v pravo obrácený, drže v pazourech stříbrný zaostřelý kámen, dva helmy s příkr. bílými červenými a modrými žlutými, na pravém bez koruny velká jedle, před jejíž kmenem je bílá

ovce s červeným obojkem a zlatým zvonkem, na levém zlatá koruna a na ní týž noh. (Reg. král. Obr. M. tab. 74.*)

z Šaflérova I, 33.

ze Šanova pol. št. I, 50 Jan Vykhart z Š. měl kromě toho štítu ještě (1476) klénot totiž železný klobouk vzhůru postavený a na něm kytu. (Arch. mus.)

Hostínští z Šanova měli na štítě pruh na příč. Tak 1532 Petr (Arch. minist. vnitra.)

ze Šárky Jan (1480) měl na štítě hlavu, krk a přední nohy jelení. (Arch. kapit.)

O Šarovicích z Šarova píše se v odd. III.

Bolechovci ze Šatavy měli na štítě i za klénot podkovu nahoru otevřenou. Tak 1436 Jan. (Arch. Soběslavský.)

z Šebestěnic Vojtěch měl, jak se zdá, na pečeti kohouta k levé straně obráceného. (Stížný list l. 1415.)

ze Šebína měli na červeném štítě lví nohu bílé barvy, jak ještě viděti dvakráte v kostele Křesynském u Libochovic. Začátek toho štítu vykládá Dalimil. (Font. rer. Boh. III, 136.) Lví neb lvovou nohu měl již v l. 1279 až 1284 předek jich Půta ze Mšeného, píše se i z Ryzemberka, jak tuším Šebín (u Livous) pojmenoval. (Arch. Vyšehradský a býv. dvorský.) Týmž znamením pečetil 1376 Ješek z Šebína. (Arch. v Budyni.) Obr. pečeti H. XIV. 26.

z Šebířova svíní hlavy I, 4.

z Šebířova lilie I, 56.

ze Šelmberka svíní hlavy I, 4.

Elpognárové ze Šenfěldu měli štít na čtvero rozdělený křížem, 1. a 4. pole zlaté a v něm brněná ruka meč dobytý držící, 2. a 3. modré a na na něm hrozen visutý, klénotem jest ruka v lokti ohnutá držící tři péra. prostřední modré, ostatní zlaté. (Kolář z památníku Přichovských v arch. mus.) V Píseckém museum jsou barvy 1. 4. modré 2. 3. bílé, hrozen červený a v ruce 6 per.

ze Šenfěldu neb *Šonfěldu* měli na štítě ostrvu o 6 sucích. Tak 1381 Děpolt a Žibřid, 1401 Žibřid držitel Bukovice a 1414—1419 Hanuš. (Arch. Drážďanský.)

Zejdlicové ze Šenfěldu (prvotně Seidlitz a z Lažan řečení) erbu a krve jako Bechyňové z Lažan. Na štítě měli tři kapry nad sebou zlaté barvy; barva štítu klade se někde bílá (Jak. sb.), někde červená (a bílí kapři u Krále na str. 347), přikryvadla týchž barev, jako štít a znamení, a nad korunou dva rohy, pravý zlatý, levý stříbrný a přes ně křížem na pošik a pokos dva dřevce s praporci, jeden stříbrný a druhý zlatý. (Jakub. sb. Král klade dva dřevce červené stříbrné a tři péra, dvě červená a pro-

*) O počátcích rodu toho psal (1860) hrabě Rudolf Štylfrýd v knize o své rodině. (Viz i Miltnerovy Privatmünzen 760.)

střední stříbrné.) Pánům ze Seidlitz, kteří zůstali ve Slezsku, potvrzen (1736, 16. května) štít s bílou řekou, v níž plavou tři žlutí kapři nad sebou; nad korunovaným helmem dva rohy, žlutý a bílý, a za nimi dva dřevce křížem položené žluté barvy, na pravém bílý, na levém žlutý praporec. (Reg. král.)

Šénové z Šenu (již v 15. století vladycí rodina) měli na bílém štítě čtyři růžice červené, dvě při vrchu, jednu uprostřed a jednu pod ní u spodku, přikryvadla týchž barev, za klénot bílá složená křídla a na vrchním růžice týmž pořadem jako na štítě. (Jak. sb.) S tím se srovnává pečeť Kryštofova. (1594, Arch. DZ. IX, 2.) Obr. H. X. tab. (z Šenova.)

Šibal Pechanec (1382) má na pečeti konvici. (Arch. univers.)

Šich Albert měšténin Čáslavský (1330) má štít shora polovičný, ale každé pole je ještě pošikem a pokosem rozděleno. Arch. gub.)

Škrovádové ze Škrovaďu, ještě l. 1458 sousedé Chrudimští, ale l. 1480 již ze Škrovaďu řečení, měli na modrém štítě polovičného černého býka ve skoku, přikryvadla týchž barev, za klénot tři péra, dvě modrá a prostřední černé. (Jak. sb. a Pam. arch. VIII 361.) Tak i na pečeti Janově l. 1557. (Arch. mus. Viz i obraz v Soupise Mělnicka na str. 10 a H. VIII. tab.; M. tab. 28. má zlatý štít.)

ze Škvorce Domaslav (1279) měl na štítě tři pruhy zhora dolů. (Arch. Vyšehradský.)

ze Škvorce měli štít zubovitě pošikem rozdělený, ale kreslili zuby druhdy jako plameny majíce pět i více plamenův červených na bílém štítě. (Pam. arch. VII, 490.) Předek jich Menhart Olbramův (1329) měl zuby (Arch. Drážďanský), Bohuslav Olbramův (1346) též tak a za klénot dvě křídla týmž způsobem dělená. (Arch. býv. dvorský.) Plameny pečetil 1392 Olbram Menhartův probošt (Arch. kapit.) a týž Olbram ze Škvorce jako arcibiskup. L. 1397 popisuje se týž štít tak, že na něm jsou jakési paprsky vyběhající na způsob plamene hořícího, nahoru šlehajícího. (Lib. erect. XII, 174.)

ze Šlapanova píší se (1403) bratří Beneš, Jan a Přibík. Viz i z Chotětic.

ze Šlechtína kotouče I, 60.

Šlíkové pocházeli z městské rodiny Chebské a skrze Kašpara kanceláře († 1449) domohli se velikého jmění. Majestátem l. 1416, 13. srpna, dostali Jindřich a Kašpar syn jeho, za erb červený štít a v něm bílý klín ostřím vzhůru položený, v každém ze tří polí kroužek bílý v červeném, červený v bílém. Tento majestát pokládá se za padělaný, protože v rejstrech Říšských schází. Renz, bývalý herald. malíř pokládal za jejich prvotní štít ten, kterýž měli za štítek v polepšeném štítě, totiž stříbrný štít, na němž drží dva červení lvi modrý sloupec se zlatou korunou a zlatým podstavcem. Padělán je také, majestát l. 1422, 16. června, jímž dovoleno Kašparovi, povýšenému na pána, aby přijal ke svému erbův erb své mateře (prý z hrabat Kaminských), kterýžto majestát je znám teprve z potvrzení krále Bedřicha l. 1442, 8. srpna. K těmto erbům přijaty také erby hrabství Holiče a Pa-

sounu (Bassano) též Kašparem nabytých. Úplný jich erb potom byl: Štít na čtvero polí křížem rozdělený, v 1. a 4. poli modrém zlatý lev drže pravou nohou přední bílý kostel s červenou střechou (erb Holiče), v 2. a 3. poli jest červený štít s bílým klínem a již popsány kroužky (hrabství Pasounského), u prostřed štítu jest štítek dotčený se sloupcem a lvy, z něhož udělali pozdější věžku s cimbuřím, nad štítem jsou tři helmy pod korunami (vzácnost v 16. století); na pravém je křídlo s barvami hrabství Holičského, na levém také tak křídlo s barvami Pasounskými, na prostředním jest polovičný lev s roztaženými nohami k vidicímu obrácený. (Obr. M. tab. 74.)

ze Šlovic Protiva (1343, Arch. mus.) z rodu pp. z Litic měl pruhu pošikem. Viz I, 11.

Šlovičtí ze Šlovic (z Plzenska) měli prvotně na červeném štítě tři bílé makovice postavené a u zpodu spojené. (Paprocký o st. ryt. 215, tabule Orlická a Elišky ze Šlovic ve vývodu Srbickém, jehož opis je v Jindř. Hradci). Dobeš ze Sl. na Puclicích (1514, Arch. bibl. Praž.) měl spodek štítu oddělený a na něm makovice rovnoběžně vedlé sebe stojící, z čehož se vyvinul trávník. Ve Videnském rukopise 8330 jsou na červ. štítě tři makovice na třech zelených pahorcích, klénodem dvě křídla složená bílá a po každé straně makovice, přikryvadla červ. a bílá. Jak. sb. srovnává se potud, že jest u zpodu trávník, makovice jsou žluté (ač přikryvadla červená bílá), a klénodem jen tři makovice. (Obraz erbu H. VIII. tab.)

Šlovští ze Šlovic (z Rakovnicka) měli na štítě tři znamení jako žezla neb nějaké střely, ostřím dolů obrácené a za klénot křídla. Tak Jan (1558, Arch. DZ. V, 2.).

ze Šmikous Václav Picek (1424) měl na štítě prsten kamenem dolů obrácený. (Arch. gub.)

Šmolcové ze Šmolcu měli na zlatém štítě červeného velblouda o jednom hrbu, přikryvadla týchž barev a za klénot dva husí krky bílé. (Paprocký o st. ryt. 286, barvy v Jak. sb., v M. tab. 29 je štít černý, velbloud zlatý, pravý husí krk zelený a levý zlatý.)

Šmolovští ze Šmolova měli na štítě hlavu, krk a přední nohy vyskakujícího berana. (Arch. v N. Brodě) *ze Somprunu* v. z Hertemberka.

ze Šonangru vlastně ze Vřeskovic I, 7.

Zádubští ze Šontálu měli podobný erb jako Svojšínští a Volfšteínští, totiž na modrém štítě tři červené pruhy příčné, přikryvadla týchž barev, za klénot modré křídlo s červenými pruhy. (Jak. sb. M. tab. 36.) Štítem pečtili 1461 Jan a 1500 Otík. (Arch. Teplský a kapit.) Obraz H. IX. tab.

ze Šontálu Matyáš (1541) má na štítě ptáka stojícího, ale strojícího se vyletět. (Arch. Třebonský.)

ze Šonvaldu Petr (1412) měl na štítě troje čáry příčné s cimbuřím dolů obráceným. (Arch. Teplský.)

ze Šprincenšteína Štěpán Šprincl z Rakous pocházející, l. 1371 držitel

Kropšlaku, měl na štítě jestřába k pravé ruce obráceného, ale s hlavou nazpět otočenou. (Arch. m. Krumlova, Pusikan, Bedeutung der Wappenfiguren, S 16.)

ze *Štáhlav* Mareš (1361) měl za klénot rohy. (Arch. bibl. Praž.)

Ejřpovští ze *Štáhlav* měli na červeném štítě tři žluté pruhy příčné, za klénot složená neb i rozkřídlená křídla, týmž způsobem zbarvená. Takový obraz býval v Žinkovském kostele. (Rkps. kn. Praž. XVII F. 35, str. 104 a 222, ale popisuje-li na křídlech, že jsou 4 žluté a 4 bílé pruhy, snad se mýlil.) Na pečetí Bozděchově (1520, Arch. Plz.) jest jen jedno křídlo. (Obraz H. XIII tab.)

Štampachové ze *Štampachu* a sousedi jich Globnárové, Kagerové a Planknárové měli prvotně na štítě (červeném) dva pruhy jako krokev, tak 1364 Volfart Štampach (Arch. Loketský) a 1405 Ondřej (Arch. říš. Mníchovský). Později si přibrali do bílé krokve tři červené růžice té barvy jako štít (Paprocký o st. ryt. 147). Přikryvadla, jež z pečetí nejsou zřejmá, byla červená a bílá, klénotem jsou dva černé rohy, mezi nimiž je krokev s růžicemi. Barva tří per, která jim císař Zikmund přidal, jimiž každý roh jest okrášlen, rozličně se popisuje; v erbovníku Salmovském je žlutá, v Jak. sb. jsou v pravo červené, bílé, červené a v levo bílé, červené a bílé. S Jakubíčkou souhlasí i majestát r. 1629, jen že jsou strany obráceny, avšak souhlasí s majestátem r. 1741 a 1795. Polepšováním změněn jest prvotní erb. Tak Erasmovi Jaroslavovi přidán (1629, 18. dubna) erb matky jeho Barbory Malesické z Poutnova a celý erb byl potom takový: Štít křížem na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole červené a v nich starý štít Štampachův, ve 2. a 3. starý erb Malesických (bílá muří noha na černém), přikryvadla červená, bílá, černá, dva helmy, na pravém dva černé rohy, z nichž každý posázen jest třemi péry, v pravo bílým, červeným a bílým, v levo červeným, bílým a červeným a mezi těmi rohy krokev s růžicemi, na levém strom dub zelený s třemi větvemi a žaludy. Jiřímu a Václavovi bratřím Kagerům ze Št. polepšen (1741, 26. května) jich prvotní štít prostý dvěma helmy, na pravém byl starý klénot Štampachů (péra v pravo červené, bílé a červené, v levo bílé, červené a bílé), na levém zlatý lev s rozdvojeným ocasem. Karlovi Kagerovi a jeho synovcům polepšen erb jich (1756, 4. srpna) pro válečné zásluhy jeho bratří takto: korunovaný na čtvero rozdělený štít, 1. a 4. pole žluté a na něm helm, v pravo obrácený (tuším) přirozené barvy, 2. a 3. bílé a na něm červený prápor vojenský a na něm žlutý orel Říšský, uprostřed štítu jest štítek a na něm starodávný jich erb, přikryvadla žlutá červená a bílá červená; čtyři helmy, na 1. (od pravé) žlutý orel, vlastně prápor s týmž orlem, na druhém starý klénot, na 3. oděnc s dobytým mečem, na 4. černé křídlo; štít drží dva zlatí nohové. Tak i v Jak. sb. Poslední polepšení stalo se Františkovi Kagerovi rytíři, když byl (1795, 19. června) povýšen do stavu panského. Na starý štít prvotní posazeny dva helmy, na pravém dva černé rohy a na nich péra (pravé červené, bílé, červené, levé bílé, červené, bílé, (na levém helmu tři pětrosí péra,

bílé, červené bílé a na obou klénotech krokev tak jako na štítě. (Reg. král. Obr. M. 26 a 45 a H. VIII. tab.)

ze Štědré Heřman (1321) měl na štítě velikou písmenu S. Tak i potomek jeho Heřman r. 1373, jenž se psal se svým potomstvem ze Zhorce. (Arch. bibl. Praž.)

Balbin (Aula Caroli) píše, že *páni ze Štědré* měli na bílém štítě tři pruhy (příčné?).

ze Štěkně střely I, 10.

ze Štěkře trojpeří I, 55.

Olbramové ze Štěkře měli prvotně za erbovní znamení tři vidle. Bernart (1381) měl je na štítě podlé sebe, ale Olbram (1445) měl dvě nahoře a jedny dole a kromě toho každý konec dělil se ještě na malé vidle. Olbram (1472) měl tři za klénot (Arch. prelátství Krumlov.) a tak i Jindřich (1529), ale též Jindřich měl za klénot jen dvoje, ač měl na štítě troje. (Arch. Soběslavský.) Později změněn ten erb tak, že měli na modrém štítě tři kopí turněská, jež má 1571 Jindřich na pečeti (Arch. DZ. XVI, 7. V rkp. Vídenském 8330 zlatá, v Jak. sb. červená s bílým trojlistem.) překryvadla podlé barev štítu (u Jak. modrá červená) a za klénot též znamení, jako na štítě. Jiný erb (tuším ten po r. 1699, když dosáhli panského stavu) je takový: na modrém štítě na dvou červených hrotech kopí spojených jsou dvou bílých zlamaných kopí spodky a mezi nimi tři odlomené vršky, tak i klénot mezi dvěma křídly, třemi červenými a třemi modrými pruhy zbarvenými, (Jak. sb. Viz M. tab. 130 a H. III. tab.)

ze Štěňovic sviní hlavy I, 4.

ze Štěpánova ryb I, 52.

ze Štěpánova Petr (1415) měl na štítě kladivo vztýčené a za klénot srdce a na něm pelikána stojícího a prsa svá trhajícího. (Arch. Třeb.)

ze Šternberka hvězdy I, 13.

ze Štětína vладыky měli za klénot kačera a také na štítě, jako 1447 Jan Štětina z Choltic. Týž klénot měli 1356 Petr, 1357 Vojna a 1366 Příbek ze Štětína. (Arch. Břevnov., Arch. zem. Mor. a bibl. Praž. Obraz pečeti r. 1366 H. V. tab. I. č. 10.)

ze Štilic a z Lichucevsi Martin (1458) měl husu na pečeti. (Arch. kap.)

ze Štípklas Beneš (1398) měl za klénot rohy. (Arch. Třebon.)

ze Štípklas Hrdibor (1413) měl na štítě dvě medvědí nohy. (Arch. mus.)

Borníkové ze Štítar měli na štítě znamení jako kruh a na něm beraní rohy. Tak 1436 Kunrát. (Viz Arch. Český VI, 491.)

ze Štítkova klíčův I, 48.

ze Štítného střely I, 6.

ze Štítného husích krků I, 36.

ze Štmelin Ervin (1384) měl štít polovičný na příč a přes celý štít zhora dolů šest pruhův. (Lib. erect. XII, 32.)

ze Štokova holuba I, 42.

Arnoštové ze Štokava měli na štítě pruh pošikem a za klénot dvě křídla složená, na nichž se pruh opakuje. Tak 1599 Ludvik. (Arch. DZ. IX, 2.) Tak i na náhrobku na Zdouni.

Štrosperk Jan (15. st.) měl na štítě dva příčné pruhy a za klénot nohu nějakého dravce, drápy vzhůru. (Pečetidlo v mus. kr. Č. nalezené r. 1881 u Budyně n. O.)

Štukové Pražští měli na štítě ptačí hlavu. Tak 1329 Albert. (Arch. Drážďanský)

Hanuš *Štumpfíl* 1379 fojt Trutnovský měl na štítě příčné pruhy. (Arch. stát. Vratislavský.)

Páni ze *Šumburka* mívali štít čtyřmi pruhy pošikem od pravé nahoře dělený, tak že byl horní levý roh červený, pak bílý a červený pruh a zpoděk bílý. Za klénot měli křídla týmž způsobem zbarvené, levé jako štít, pravé pokosem proti tomu. (Jinak M. tab. 89.) Na pečetěch vyskytuje se často. Bedřich (1280—1285) měl jej jen v levé polovici štítu, v pravé hrábě Boršův, jichž byl poručíkem. (Archiv u sv. Tomáše v St. Brně a arch. kníž. Kroměříž.) Pečetíce, přidávali si druhdy všelijaké příměsky. Bedřich z Š. a z Hasišteina (1351) má nad štítem lva stojícího s hlavou k zemi sklopenou. Bernart (1351) má za klénot prkno tvaru obdélníka, jež vyběhá v 8 špicí a každá z nich končí se trojlístkem. Heřman (1361) měl za klénot prkno tvaru poloukruhu rovným dolů, který jest kolmou čarou rozdělen na dvojí barvy. (Býv. arch. dvorský.) Tak to měl i 1396 Frycek. (Arch. Drážďanský.) Pečetí jich s holým štítem zachovalo se mnoho, teprve Heřman (1519) má dvě křídla rozložitá za klénot. (Tamže.) Obr. erbu H. X. tab.

ze *Švabinova* Smil spečetil list stížný (1415). Na pečetí rozmazané jen trochu znáti, že byly nad helmou rohy zdobené kytami neb střílkami neb čímsi podobným.

ze *Švabstorfu* (Švobsdorfu, Hobstorfu) Jan Loskot měl na štítě vola hubeného, stojícího (1469—1480. (Arch. Boleslavský.)

ze *Švamberka* labuti I, 14.

ze *Švarcenberka* (prvotně ze Seinsheimu) vyskytují se v Čechách již od 15. stol. Prvotní jich erb byl štít, na němž jest 8 pruhův, 4 modré a 4 bílé. K tomu přibylo znamení turecké hlavy, na níž sedí krkavec stroje se vyloupati mu oči v zlatém poli a to na památku dobytí Rábu a při povýšení do hrabského stavu (1599). Tak vznikl štít na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli byly pruhy, v 2. a 3. hlava Turkova a krkavec. Když byl Jan Adolf (1670, 14. července) do stavu Říšských knížat povýšen, přibyl ke štítu ještě štítek s erbem pokněžného hrabství Švarcemberského, totiž v červeném poli dvě bílé věže čtverhranaté s cimbuřím a stojící na dvou černých hůrkách o třech pahrbcích.

Po vymření rodu Sulcovského po meči (1687) rozmnožen štít nejen jich erbem (zuby a hořící ostrvou) nýbrž i erbem lantkrabství Klegavského (třemi snopy). Tím způsobem vznikl štít, jak ho starší pošlost posud užívá,

totiž štít na 4 pole křížem rozdělený, v 1. poli bílém čtyři modré pruhy, v 2. štít polovičný zubovitou čarou dělený, svrchu bílý u zpodu červený, v 3. bílém poli černá ostrva o třech sucích, z jejíhož vrchního konce vyšlehuje plámen, ve 4. žlutém hlava Turkova s krkavcem. Uprostřed štítu jest štítek polovičný, v pravé červené polovici jest bílá věž s cimbuřím, okny a branou stojící na prostředním pahrbku černé hůrky, v levé polovici modré tři žluté spopy, dva k vrchu a jeden pod tím.

Starší klénoty byly vrchní kus mužíka a rohy ozdobené. Konečné upravení klénotův stalo se r. 1688 a jest 5 helmův korunovaných, z nichž oba krajní jsou naraženy na hlavy žlutých lvů, které drží štít a tři jsou nad štítem. Klénoty čítajíc od pravé k levé jsou tyto: 1. biskupská čepice zubovitou čarou na polovice, bílou a červenou dělená, s přikryvadly červenými a bílými. 2. hlava a prsa mužíka bradatého, oděného šatem bílým s modrými pruhy svislými, majícího na hlavě vysoký klobouk též tak pruhovaný, s bílou střechou ohnutou nahoru a na vrchu třemi pávími péry, s přikryvadly bílými modrými. 3. na prostředním helmě korunovaném knížeci korunou hlava Turkova s krkavcem a za tím 6 dřevcí s praporečky žlutými a černými a přikryvadly týchž barev. 4. Dva rohy bílé, na přič modrou barvou pruhované a zdobené pávími péry. 5. černá ostrva hořící o třech sucích s přikryvadly bílými a černými. Nade vším erbem jest obvyklý knížecí plášť s knížecí korunou.

Mladší pošlost knížecího rodu má týž erb, ale jen s malým rozdílem. Pro zásluhy knížete Karla (†1820) vsunuto mezi 1. a 2. pole štítu úzké pole, na němž jest erb domu Habsbursko-Lotrinského a uprostřed obnažený meč, vzhůru postavený. (Miltner Privatmünzen, 551. Časopis přátel st. č. VIII, 91.) Viz i H. III. a VII. tab.

ze Švihova poloutrojříčí I, 7.

Švihovci ze Švihova měli na štítě korunu. U Jana (1489) jest dole rovná a vynikají z ní tři špice ukončené kuličkami. (Arch. Třeboňský.)

z Tachlovic Bušek (1431) má na štítě klobouk tvaru květinného hrnce, z něhož vyniká kyta. (Arch. gub.)

z Tachova Kryštofor (1495) má na pečeti korunu, z níž vyniká ptačí hlava s krkem a chocholem na hlavě. (Arch. kapit.)

z Tajné Vít (1446) má na štítě berana neb kozlíka, a za klénot zamení jako kornout. (Arch. Třebonský.)

z Talamberka leken I, 8.

Tampergárové Erazim a Hanuš (1434) měli na štítě dvě sekerky křížem přeložené. (Arch. Drážďanský.)

z Tasnovic poloupruhu I, 30.

z Tatinné v. z Kokořova.

z Tativnice v. z Stativnice.

z Tažovic kohouta I, 34.

z Tažovic klíčů I, 48.

z Tedražic Mutrplosové měi na červeném štítě bílou lví nohu s drápy

zlatými, prostřelenou střelou opeřenou a za klénot tři péra, prostřední červené a ostatní bílé. Tak Jan 1490 protonotář kr. kanceláře a potomci. Viz díl I. na str. 94.

z Tehova trojlistu I, 15.

z Těchlovic Martin Kladný (1411) měl na štítě a za klénot paví hlavu s krkem. (Arch. býv. dvorský.)

Těchlovci z Těchlovic (z Litoměřicka) měli štít polovičný, v horní polovici polovičného a prostého lva, vyskakujícího a ve spodní polovici šachovnici. Tak Jan (1400, Arch. Drážďanský) a Jan (1472, Arch. Třeb.). Onen měl zpodní pole mřížované.

Donátové (i Libčanští) *z Těchlovic* měli na červeném štítě divokou kočku bílou, v pravo vyskakující s hlavou v pravém koutě a touž za klénot. (Kolář z rukop. Vídeňského.) Tak Vaněk z T. (1450 v arch. Třeboňském), 1511 bratří Donátové (Arch. kapit.) a 1524 Vácslav (Arch. mus.).

z Těchobuze pruhu I, 53.

z Telčic kohouta I, 34.

z Telčovic Boztěch (1429) měl na štítě čtvernohé zvíře, snad jelena. (Arch. Český III, 500—501.)

z Telibě Jan (1387) z rodu Kabátův z Ujkovic měl pruh příčný na štítě a kolmý na křídle (Arch. mus.).

z Temeřic měli prostý štít polovičný zhora dolů, černý a bílý a za klénot měsíc s hvězdou; tak 1448 jen na štítě Mikuláš Šváb. (Arch. Třeb.), Klénot spojován i se štítem, tak že měli štít křížem rozdělený, v 1. a 4. poli barvy štítu, v 2. a 3. modrém poli zlatý měsíc rohy vzhůru a na něm zlatou hvězdu o 6 špicích. (Balbín, Aula Caroli.)

z Těmic pruhu I, 53.

Roztočtí z Teplé měli na modrém štítě zlatou střelu a zlatou sekeru, křížem přeložené. Tak na štítě Apolony z Teplé ve vývodu v Starém Bydžově. Týmž štítem pečtil 1507—1510 Vácslav R. z T. (Arch. mus.)

Dýmkové z Těptína měli na štítě tatarský klobouk špičatý se střechou ohnutou (snad modrý s bílou obrubou na červeném (Jak. sb.) a za klénot rohy, každý posázený třemi korouhvičkami, dvěma červenými, prostřední bílou. Tak pečtili 1543 Oldřich a 1565 Jiří (Arch. mus.) Jiný erb (M. tab. 131) je podvržen, tak i v H. VIII. tab.

z Terešova kohouta I, 34.

Těšetínští z Tešetín měli na červeném štítě ptáka hýla přirozené barvy, přikryvadla červená bílá, za klénot hýla. Tak Jiří 1597 (Reg. král.)

Mlazovští z Těšnice měli na červeném štítě zlaté (jelení) rohy s 5—7 krátkými výběžky (nikoliv parohy) též znamení za klénot a mezi tím zelenou ratolestku se třemi lupeny, přikryvadla červená bílá. (Jak. sb. M. tab. 139.) Jan Bleh z T. (1432—1434) měl na štítě i za klénot rohy, jež byly posázeny čárkami (Arch. Třebonský), Jindřich (1458) měl na štítě rohy, které byly posázeny bouličkami, podobně i 1463 Smil starší (Arch.

mus. a bibl. Pražské), Sylvester M. (1596) měl na nich 4 výběžky. (Arch. Třebonský. Obr. erbu H. XI. tab.)

z Tetína v. z Ronovce.

Tetourové z Tetova (kteří přišli do Čech a Moravy v 15. století) měli prvotně za klénot dvě znamení podobná úzkým křídílům proti sobě a s pěti výběžky dovnitř, jako 1388 Ebrhart (Arch. Drážďanský). V 15. stol. měli štít podobný Vchynským bílý, na němž vynikaly od zpodu tři klíny červené, jako l. 1440 Kašpar (Arch. Drážďanský). Přikryvadla měli bílá červená a za klénot dvě křídla, červené a bílé. Když byli Ferdinand, Václav a Jan strýci (1549, 28. září) do stavu panského povýšeni, polepšen jich erb takto: Štít na čtvero rozdělený, 1. a 4. pole bílé a v každém tři klíny červené nápodobné plamenům, 2. 3. modré a v každém na příč pruh žlutý a nad tím zlatá hvězda, přikryvadla bílá červená a zlatá modrá, za klénot dvě křídla orličí, pravé na dvě na příč rozdělené, zpodní bílé, vrchní červené, levé též dělené, zpodní modré, vrchní zlaté, přes kterážto obě křídla od pravého křídla svrchu až k levému křídlu k zpodku pruh zlatý a mezi těmi křídly v prostřed zlatá hvězda (Reg. král.) V majestátu na to vydaném praví se, že jsou starého rodu vladyckého; v témž stavu také žili Tetourové v Čechách a byli svým erbem podnětem k tomu, že byly padělané listy, jimiž se mělo dokázati, že Tetourové a Vchynští jsou jednoho rodu a že prvotně žili v stavu panském. (Obr. M. KB. a B.) Majestát r. 1549 platil jen pro moravskou větev.

z Tchořovic Beneš (1412—1415) měl za klénot vlčí hlavu s krkem (Arch. Kaplický).

z Tiché Buzek Paták neb Pátek (1369—1381) měl za klénot železný klobouk, v němž byly naraženy dva rohy po stranách (Arch. Vyšňobrodský a prelat. Krumlov.)

Ojř purkrabě na *Tiché* též z Tiché řečený měl na helmici ptáka k levé obráceného. (Arch. Třebonský).

Jan z Tiché (1454) měl štít na příč dvěma zuby neb klíny rozdělený (Arch. Vyšňobrodský).

z Tichonic měnili své erbovní znamení. Diviš (1365, 1366) měl na štítě kouli posázenou 11 péry (Arch. Želivský). Jiný Diviš (1430) a Zdeněk (1450, 1454) měnili péra na koly (viz I, 32), ale tíž měli také kotouč. (Arch. Třebonský).

z Tismic hrábí I, 9.

z Tismic hlavy I, 38.

z Tisova berana I, 29. (Jest chybně psáno a má býti z Osova.)

z Tisové Pešek (1385) má za klénot klobouk s obrubou, za níž je strčeno péro. (Arch. Novohradský.)

z Tisové Jindřich Hnědec má na štítě vědro a na něm kytu. (Tamže.)

Trubečtí z Tisové (na Plzensku) měli prázdný štít a za klénot dva rohy, Tak 1490 Burjan a Jindřich z T. sed. v Trubcích. (Arch. bibl. Praž.)

Johanka z T. měla na štítě okrouhlý štít (jezdecký) a uprostřed něho zub. Král má ještě jeden erb z Tisové H. XI. tab. (pravý ?)

z Tisového Janek (15. st.) měl za erbovní znamení ozdobu, jako hřbelec. (Arch. Hradecký.)

z Tišnova Ondřej obdržel od císaře Bedřicha erb štít bílý, v němž orel (vlastně orlice) zlaté barvy s černými rozletitými křídly, za klénot zlatou korunu a nad ní orla, tak jako na štítě. (Viz I. díl, str. 91.) Avšak na pečeti z l. 1473 a 1483 má Ondráček uprostřed štítu úzký obdélník a podle něho z obou stran křídla dosti podobná hřebenům. (Arch. kapit.)

z Tloskova holubice I, 42.

z Tmaně střely I, 10.

z Tmaně Jan (1473) měl štít na příč polovičný s šachovnicí v dolním poli.

Dobrští z Tmaně měli na štítě hada čtyřikráte svinutého. Tak 1502 Vácslav (Arch. mus.)

ze Tmola Hanek (1344) měl za klénot dvě křídla hřebenovitá. (Arch. velkého převorství.)

z Todně mají za klénot dva rohy. Tak 1360 Vícek, 1382 Oneš, 1382 Jeniš, 1397 Jeniš a 1404 Mikšík. (Pangerl, G. U. arch. ve Svinech, Vyšňobrodský a bibl. Praž.)

z Todně supí hlavy I, 31.

z Todně Volfart (1448) měl na štítě znamení košíku podobné. (Arch. ve Svinech.)

z Todně rysa I, 41.

Tosové měli štít na příč polovičný, horní část na čtyři pole rozdělenou, z nichž 1. a 4. bylo stejné barvy; z 1. pole vnikají do 3. tři úzké pruhy (Arch. říš. Mnichov.) Jungel T. 1466 kuchmistr králové, měl to obráceně, totiž ve spodním štítu, tak že proužky přišly do 2. pole. (Arch. býv. dvorský.)

z Touchovic hříče I, 43.

z Tourového koně I, 35.

z Tourového Hynek (1387) měl za klénot rohy posázené kytami. (Arch. mus.)

z Tourového Hrzek (1416) předek Budkovských z Budkova, měl na štítě příčný pruh a týž pošikem na složených křídlech. (Arch. Třebonský.)

Želízkové z Tourového měli na štítě ptáka stojícího a vylétujícího a za ním kytu; tak i za klénot. Tak 1543 Vladislav. (Arch. Novohradský.)

Král (H. XI. tab.) má ještě jednoho z Tourového (s mečem ?).

z Toušic Oboječkové měli na štítě dva i tři chrty běžící nad sebou a za klénot chrta sedícího. Tak 1488 Vácslav. (Arch. kapit.) a 1494—1503 Jan (Arch. Kutnoh., bibl. Pražské a býv. c. k. statkův.)

Trmalové z Toušic měli bezpochyby na štítě prvotně škopek, jak ještě znáti jest v kresbě u Paprockého (o st. ryt. 306), z něhož vynikala kyta.

Odtud se vyvinul pozdější erb, totiž: Na modrém štítě zlatá nádoba z níž vyniká pět květín zelených s květem červeným (karafiátovým, tulipánovým ?), přikryvadla modrá žlutá, za klénot též znamení, ale s 7 květinami (u Paprockého a Pam. arch. II, 16 7 a 9 a Erbovník Salmovský. Erb Rudolfa Zdenka T. z T. 1669 v Pam. arch. II, 161, Jak. sb. odch. M. tab. 32, 121.) Avšak nebylo vždy tak, jak tuto psáno. Václav T. pečetil l. 1588 jen čtyřmi kytkami bez nádoby maje je i za klénot (Arch. min. vnitra) a podobně i Vilém r. 1607. (Arch. DZ. XV, 1.)

z Tožice Jan pečetil v l. 1425—1436 divokou sviní vyskakující k pravému vrchnímu koutu, ale l. 1440 touž krácející. (Arch. Třebonský, Vratislavský a Budějovský.)

z Trautenberka přišli záhy do Čech z Horní Falce neb Bavor. Dlouho od 14. do 16. století (ještě 1557 Volf v arch. bibl. Praž.) měli na štítě pruh pošikem a v něm 2—3 (i 4) klíny neb zuby. V majestátu l. 1793, 16. října na panský stav popisuje se erb jejich takto: Červený štít, na něm příčný pruh bílý se třemi modrými zuby, přikryvadla červená modrá bílá, klénot dva červené rohy s bílým pruhem se zuby a mezi nimi bílé péro pštrosí. (Reg. král. Jak. sb. M. tab. 32, H. XIII. tab.) Viz z Pruku.

z Třebče kotouče I, 60.

z Třebče Matěj (1412) měl za klénot poprsí mužské s oslíma ušima, jako Dráchovští. (Arch. Třebonský. Obraz H. IV. tab. H. č. 12.)

z Třebečka Jan (1409) měl na štítě klín od zpodu se kruhovitými čarami úžící aneb do vnitřku stlačovaný a za klénot dvě křídla rozložená (Arch. Třebonský.)

z Třebelíc Mikuláš má na pečeti (1415) helm a nad ním ozdoby na způsob květin. (St. list.)

z Třebelíc měli okouna buď pokosem neb na příč položeného a téhož za klénot. Tak 1450 Jan a 1488 Bořita. (Arch. Třebonský a bibl. Praž.)

z Třebešic Mikeš († 1496) měl na štítě příčný pruh a za klénot složená křídla. (Náhrobek v Klucích.)

z Třebešovic Václav Kratář měl za klénot okouna s kyťou. (Arch. st. Vratislav.) Podobná pečeť z r. 1406 v arch. Břevnovském.

z Třebíčka v. z Třebečka.

z Třebína Jan (1423) měl na štítě dvě kopí křížem přeložená; tak i 1441 Markéta z T. manželka Dominova z Slavče. (Arch. Budějovský a ve Svinech.)

z Třebívlic kola I, 32.

z Třebíle, předkové Svojšínských a Volfšteinských měli na štítě tři příčné pruhy; tak 1284 Beneda a 1287 Oldřich. (Arch. býv. dvorský a bibl. Praž.) Oldřich (1298) pečetil jen dvěma pruhy. (Arch. říš. Mníchovský.) Oldřich jiný (1385) dokonce čtyřmi, z nichž jeden šel po vrchu. (Arch. Třebonský.)

z Třeboce kohouta I, 34.

Dubští z Třebomyslic mají posud prvotní a starodávní erb, totiž

modrý štít s dvěma bílými rohy, kteréž jsou zvenčí posázeny každý třemi ručkami přirozené barvy, přikryvadla bílá červená (lépe modrá) a jako klénot též znamení, jako na štítě, tak jak císař František (1810, 5. května) týž erb Františkovi D. z T., když byl vyzdvižen na hrabství, potvrdil. Též se popisuje v Paprockého Zrcadle 301, Jak. sb. viz i M. tab. 5. Vilém z T. měl dotčené znamení za klénot. (Arch. velkého převorství.) Celým erbem neb částmi jeho pečeti též 1442 Jan, 1445 Vilém mladší, 1487—1498 Vácslav a j. (Arch. Horažďovský, Třebonský a Soběslavský.)

z Třebomyslic měli na štítě kačera a též znamení za klénot. Tak 1455 Vilém a 1460—1479 Jan. (Arch. Budějovský a prelátství Krumlovského.)

z Třeboně růže I, 1.

z Třeboně kohouta I, 34.

Domíni *de Trzeboticz* (z Třeboce?) měli na černém štítě bílého kohouta (Balbín, Aula Caroli.)

z Třebotova Verněř (1404) měl za znamení erbovní buď toulec neb klobouk, z něhož vynikají tři kyty. (Arch. bibl. Praž.)

z Třebouně sviní hlavy I, 4.

z Třeboutic Jindřich Záhora (1456) měl na štítě loďku. (Arch. mus.)

z Třebska měli na štítě hlavu jednorožcovou se hřívou naježenou. Tak pečeti 1518 Anna a Lidmila. (Arch. Křížovn.) *Hánové z Třebska*, měli na modrém štítě polovici černého jednorožce, nad helmem modré křídlo a v něm díl jednorožce. (Viz IV odd.)

z Třemešné viz ze Železna.

z Třemošné Vavřinec Toulovec (1407) měl na štítě toul položený vrchem k levému hornímu koutu. (Arch. v Litomyšli.)

z Třemšína sviní hlavy I, 4.

z Třevace Zdeš, Zdeněk (1340) byl předek Kopidlanských a erbu kozí hlavy.

z Trhlav sekerek I, 37.

Hlaváčové z Třibřich měli na štítě železný klobouk i se sponami k zavázání. Tak 1498 Jan. (Arch. Domažlický.) Obraz pečeti H. VII. tab.

z Trkova Petr (1416, 1419) měl štít zhora polovičný, avšak při samém vrchu úzký pruh. Pravé pole míval mřežované. (Arch. st. Vratislavský a Břevnovský.) Zcela něco jiného Král v. H. XI. tab.

z Trnové 1481—1483 Jan a 1498 Vácslav měli na štítě pruh pošikem a za klénot ruku držící meč, ale nikoliv obyčejným způsobem, než obráceně v pravo. (Arch. bibl. Praž., Hradecký a Soběslavský.)

z Trocnova Jan Žižka měl na štítě raka vzhůru obráceného a klepeta k horním koutům vztahujícího, za klénot téhož raka, avšak na přič položeného. Barvy nejsou známy, ale lze hádati, že štít byl bílý a rak červený. (Tak i M. tab. 144, též H. III. tab.) Pečeti se zachovaly dvě, obě nedokonalé zřetelné, jedna při listu 1378, 3. April v arch. Vyšňobrodském, druhá při listu 1378, 11. Jul. v arch. musejním. Erb ten později zapomenut a okolo l. 1850, kde se nic nevědělo ani o jeho, ani o erbu potomních Žižkův

dáván mu na erb kalich. Císař Karel VI. povýšil Jana Maximiliana Zischku, jehož předkové prý byli šlechtici před mnohými sty let v Čechách, do stavu rytířův říšských starožitných rodův, aby se psal von Troztnau a potvrdil mu posavadní jeho erb totiž: Štít křížem na čtvero rozdělený, v 1. a 4. poli modrém tři stříbrné dvojité lilie, totiž dvě nahoře a jedna dole, v 2. a 3. zlatém medvěd polovičný (bezpochyby přirozené barvy) jíti se strojící, korunovaný helm turněský, přikryvadla černá zlatá a modrá bílá, za klénot odětec držící v pravici meč dobytý a levicí se o bok opíraje. *) S tím zhruba souhlasí vyobrazení v Jak. sb., jen že tu barvy změněny (zlaté lilie na červeném, zlatý medvěd v modrém, přikryvadla modrá zlatá a červená zlatá). Když pak týž Jan Max. I. 1746 statek Bílou Lhotu na Moravě koupil a o inkolát a potvrzení erbu se ucházel, hledán erb Žižkův krajským úřadem (v Podhořanech) v Čáslavi, Kutné hoře a Sedleckém klášteře, ale nic nenalezeno. Místodržícím však se podařilo najíti staré vyobrazení Žižkovo v bytě písaře u kr. stavitelského úřadu a dávající zprávu o tom (1747, 30. října) ke dvoru, vyobrazili erb tam se nacházející totiž, štít, na němž jsou dvě kladiva křížem pošikem a pokosem přeložena, mezi nimi nahoře kalich a na ostatních po dvojité lilii. Poznávali tedy u dvora, že nelze najíti nějaké určité spojitosti se starým vojevůdcem. Císařová tedy dala (1747, 23. listopadu) Janovi Maximilianovi rytířský stav v kr. Českém, ale tak, aby se psal toliko „von Zischka“. Erb jemu potvrzený popisuje se: Štít na čtvero křížem rozdělený, 1. a 4. pole modré a v něm tři do trojhranu položené lilie, 2. a 3. žluté s černým medvědem rozkročeným, přikryvadla černá žlutá a bílá modrá, a klénot odětec s mečem. (Reg. královská.) Týž erb byl také vyobrazen na náhrobku Klementiny Sluhové roz. „svobodné paní“ Žižkovny († 1847), jen že tam byly nad štítem dva helmy, na pravém dvě křídla složená, na levém 11 per, což ji jako vnučce Jana Maximiliána nijak nepatřilo. (Lumír, 1854, II, 1101.) Medvěd v dotčeném erbu jest vzat patrně z erbu Šiškův z Jamolice, lilie snad z vymyšleného erbu na dotčeném starém obraze.

z Trocnova Vilém Pucek (1380, od r. 1385 z Trutmaně) měl za klénot hrot z kopí. (Arch. Třebonský.)

z Trojan kohouta I, 34.

z Trojan hlavy I, 38.

z Trojan Mikuláš Ivan (1478) měl štít zhora polovičný a za klénot rohy. (Arch. Třebonský.)

z Trojanov (Trojanův) I, 38.

z Trojanov (Trojanův) Petr měl 1361 za klénot křídlo s pruhem a 1363 prosté křídlo. (Arch. Novohradský a Vyšňobrodský.)

*) Říšská reg. a šlechtický arch. ve Vídni, Toman o Žižkovi, jeho rodišti a o pozdějším rodu Žižků atd. ve Věstníku Uč. Spol. 1890 I, kdež popis erbu neúplně otištěn, též Lumír 1854, II 1149.

z Trojanovic bojovníka I, 33.

z Trojovic hrábí I, 9.

z Tropečic I, 49.

z Trubec Martin Rochce (1377) odjinud z Otova a Vilém z T. (1406—1415) sed. v Přichovicích měli erb vl. z Otova a z Přichovic.

z Trubec Zikmund (1508) měl štít zhora polovičný a za klénot rohy. (Arch. na Hradisku u Znojma.)

z Truskova sv. hlavy I, 4.

z Truskovic klíčův I, 48.

z Truskovic Setěch (1365—1373) měl za klénot tři hlavy v jedno spojené a nad nimi židovský klobouk s kuličkou na vrchu. (Pangerl G. U. arch. Třebonský.)

z Truskovic Zachař (1378) měl za klénot znamení neurčité jako loutku k podobě báječné kobylky. (Arch. Třebonský.)

z Trutmaně Vilém Pucek (1385—1388) měl na štítě hrot z kopí srdcovitého tvaru a též takový klénot ale s kytou na vrchu. (Arch. Třebonský.)

z Trutmaně Brus (1413) vlastně *ze Zahradky* měl na štítě orlici hlavou k pravému hornímu koutu. (Arch. prelátství Krumlov. Viz I, 5.)

z Trutmaně Jan Drochovec (1429) měl na štítě a za klénot dva rohy s ušima a kouskem lebky. (Arch. Třebonský.)

z Trutmaně Oldřich (1457) byl z rodu Babkův z Kvasejovic.

z Trutnova Vyntíř (1379) měl za klénot nohy medvědí neb nohy jiného zvířete. (Arch. stat. Vratislav.)

z Truzenic Šmohař (1397) vlastně z Rochova a Jan (Hašek) Šmohař z T. 1419 měli za erb znamení řeč. roch. (Arch. Drážďanský a bibl. Praž.)

z Truzenic Hanuš (1415) pečetil pečetí Hanušovou z Rabšteina, na níž byl krkavec. (Arch. Drážďanský.)

z Truzenic Radim (1418—1420) měl na štítě příčný pruh a za klénot korunu o třech liliích a z každé vyniká kyta. (Arch. Drážďanský.)

Tryclárové sedící na Týnci u Plzně měli na štítě stonek a po obou stranách o dvou liliovitých lupenech. Tak Zikmund 1509. (Arch. Plzenský.)
Obraz erbu H. XIII. tab.

z Tučap poloutrojříčí I, 25.

z Tuchonic kola I, 32.

z Tuchoraze holuba I, 42. Něco jiného M. tab. 143.

Tuchorští z Tuchořic měli štít černý a na něm bílou krokev, přikryvadla černá bílá, za klénot rohy, pravý bílý a levý černý, oba okrášlené praporečky, pravý černým bílým, černým, levý bílým, černým a bílým. (Jak. sb. M. tab. 143.) Tak i na náhrobku Annině v kostele Lhotickém. (Pam. arch. III, 158), též u Paprockého o st. ryt. 103. Z pečetí je známa jedině Jankova (1418); měl podlé helmu dvě křídla, a na něm rohy, z nichž každý byl posázen třemi ozdobami podobnými ručkám. (Arch. Drážďanský.)
Obraz erbu H. XIII. tab.

z Tuklat Jan (1320) měl štít zhora polovičný, ale čára dělicí byla stupňovitá. (Arch. býv. dvorský.)

Tulinger Oldřich (1347) měl za znamení hlavu ženskou kadeřavou s kroužkem při tváři (naušnicí. Arch. Teplský.)

Tulinger Jan (1425) měl tři klínky v prostřed štítu ostrím k sobě položené. (Arch. Teplský.)

z Tuněchod Maršík (1384) měl za klénot ostruhu (tehdejší doby s dvěma ostny). (Arch. Břevnovský.)

z Tuněchod Jan (čsl.) pečetil stížný list r. 1415 štítem, na němž jest kozí hlava i s hrdlem, ale nápis svědčí jiné osobě.

z Tupadl (Časl.) dvou ryb I, 52.

z Tupadl (Plz.) měli na štítě tři husí hlavy jako Otovští a Přichovští. Tak 1377 Stojmír a Vilém, 1414 Racek, 1448—1466 Jošt. (Arch. Hradecký, bibl. Praž. a Plzenský.)

z Tupadl Oldřich (1410) farář a probošt ve Slaném měl na štítě dvě sekerky křížem přeložené. (Arch. kapit.)

z Turgova měli na štítě pruh pošikem s šachovnicí. Tak 1316 Půta, 1354 Jan, 1382 Půta a Henzlin, 1391 Půta a Vilém.

z Tuří orlice I, 5.

z Turkova v. z Trkova.

z Turné Matěj (1372) měl za klénot lodičku. (Arch. vel. převorství.)

z Malé Turné Oldřich (1481, 1482) měl na štítě dva rohy dole spojené. (Arch. Třeb. a velk. převorství.)

z Turovic Vítek (1410) měl na štítě kozí hlavu s krkem. (Arch. býv. dvorský.)

z Tušovic pinty I, 46.

z Tvořešovic Jan (1413) měl za klénot rohy, každý ozdobený třemi ručkami a mezi rohy kuličku. (Arch. st. Vratislav.)

Jan Vlašimský z Tymberka (1474) měl na štítě střelu, jejíž hrot měl podobu vidlice a za klénot korunu o třech liliích. (Arch. kapit.)

Týnárové z Týna (Theiner v. Thein) měli štít na přič polovičný, dole žlutý a nahoře černý, ale v tomto poli byl u vrchu žlutý čtvereček. (Erbovník v Dírném.) Klénotem byl klobouk končitý s třapcem. Tak i na pečetěch a to 1571 Jindřich a 1613 Hanuš Mates. (Arch. gub.)

Týnové z Týna měli na červeném štítě zlatý váček, okolo pásek, z něhož vynikají tři bílé špičky; šnůry zatahovací bílé končí se třemi bílými trojlaloky, z nichž každý má zlaté jádro. Přikryvadla červená zlatá, klénot tři zelené květiny s bílými květy, uprostřed majícími zlatá jádra. (Paprocký o st. ryt. 273, Tabule Orlická, Jak. sb. M. tab. 31.) Jan (1472) má prostý váček s třemi špicemi. (Arch. Třebonský.) Podobný erb Lidmilin na křtitelnici v Starém Kníně. (Obraz H. VIII. tab.)

Jan rychtář z Horšovského Týna měl na štítě orlici. (1447, Arch. bibl. Praž.)